

Erfgoeddag 2009

Heemkundekring Nieuwerkerken

Schuttersgilden Groot-Nieuwerkerken

Inleiding

- **Schuttersgilden in Groot – Nieuwerkerken**
 - **Binderveld**
Handboogschuttersgilde Sint-Sebastiaan (1506?)
 - **Kozen**
Handboogschuttersgilde Sint-Sebastiaan (1631?)
 - **Nieuwerkerken**
Handboogschuttersgilde Sint-Sebastiaan (1657?)
 - **Wijer**
Handboogschuttersgilde Sint-Sebastiaan (1742?)

Binderveld 1506

- Schuttersreglement uit 1769.
- Oudst gekende goedkeuring dateert van 1506.
- In 1825 werd het oude schuttershuis afgebroken.
- Schutterskraag (-ketting):

Wordt bewaard bij Emiel Strauven en Mario Schurmans.

- Beeld van Sint-Sebastiaan bevindt zich in de parochiekerk.

Binderveld 1506

Hebbende ten zelven mael de hoog eedele vrouw baronesse douariere van den hoog eedelen hooggeboren heer Joseph Benoit Casimir baron Le Roi, geboren Elisabeth Marie d'Arrasola d'Onate, vrouw deser heerlijkheyd Binderveld, Libertange etc. etc. etc., deze navolgende caert geapprobeert en goedgekeurt.

In den jaere ons heeren Jesu Christi als men schreeff duijzend zeshonderd en achtenvijftig, den vijftden februarius zijn comen die gezellen van den handboge onser camere en gulde binnen onse heerlijkheyd van Bilrevelt gelegen, aen ons toennende ende blijkende eenige alde carten en privilegien van dato 1506 den 18 may, onderteekent Hendrik van Grevenbrouk, al welken privilegien zijn geconfirmeert geweest door joncker Richard Copis in het jaer 1565 den lesten dag van april en door joncker Jeroen Copis in het jaer 1621 den 23 mey, dewelke hebben ons sonderlingen gebeden dat wij zouden gelieven die privilegien door onze vooralders hen verleent te confirmeren ende vermeederen, hun verbindende dese nabeschrevene conditien vaste te houdenen op boeten en amenden naer beschreven.

Schuttersreglement uit 1769.

Binderveld 1506

Binderveld 1506

Jan Gilsen
Coninck 1740

?

Paulus Schuremans
Coninck 1736

Paulus Schuremans
Coninck 1744

Binderveld 1506

Martinus Derneven
Coninck 1749

Peeter Roppe
Coninck 1726

Den Eedelen Heer Benedictus De Succa
Coninck den 31 mei 1772

1722—Le Baron Le Roy seigneur de Bindervelt et
Joanna Isabelle Clara Coloma son épouse

Binderveld 1506

Joes Cloes
Coninck 1717

Peeter Cloes
Coninck 1714

1734 Le Baron Le Roy sgn de Bindervelt et dame
Elisabet Marie Arrasola De Onate son epouse

Joannes Oeyen
Coninck 1720

Binderveld 1506

13

Paulus Schuremans
Coninck 1739

14

Gilis Oyen
Coninck 28 mey 1775

15

Gilis Derneven
Coninck 1765

16

Gilis Derneven
Coninck 1762

Binderveld 1506

A

Petrus Livesoens Koninck van den edelen
handboge van Beenderveld Anno 1789

B

C

H Willems
Coninck 1793

D

Binderveld 1506

E

F

Deckers

G Stiers
1836

H

C Bussi
1842

Binderveld 1506

Deckers

Binderveld 1506

C Deckers

I Macciels Coninck
van St Sebastiaens Kamer
van Beendervelt
1808

Sint-Sebastiaan

- *Sebastiaan zou onder de Romeinse keizer Diocletianus als officier van de keizerlijke lijfwacht in 288 om zijn christelijk geloof zijn gemarteld, en met pijlen doorboord.*
- *Hij zou begraven zijn in de catacombe aan de via Appia te Rome, nabij de huidige kerk San Sebastiano.*
- *Hij werd populair als patroonheilige van de soldaten, de schuttersgilden en allerlei ambachtsslieden.*
- *In de Renaissance tijd was het afbeelden van martelaren zeer geliefd. Sint-Sebastiaan als onderwerp gaf aan de kunstenaars de gelegenheid om ongeremd in het kerkelijk interieur ook het mannelijk naakt af te beelden.*
- *Zijn kerkelijke feestdag wordt gevierd op 20 januari, feestdag waarop ook de schuttersgilden met festiviteiten inhaakten.*

Binderveld 1506

Beeld van Sint-Sebastiaan bevindt zich in de parochiekerk.

Kozen 1631

- Vlag met het jaartal 1651.
- Op de Schuttersketting zou het jaartal 1631 staan.
- Herberg “het Koetske”.
- Schuttersketting:

Verzameling van het Openlucht Museum Bokrijk.

Breuken met de jaartallen 1631-1642-1685-1730-1749-1839 en 1904.

Kozen 1631

Herberg 't Koetske

Nieuwerkerken 1657

- Bestaand reglement uit 1791.
- Statuten van een schuttersgilde, opgericht in 1657.
- Oefenveld van een half bonder op “den Dries”.
- Mogelijk is deze schuttersgilde opgeheven na de Franse Revolutie.

Nieuwerkerken 1657

¹⁷⁹¹
in den name ons Heere jhesu Christi Elmen 1.
Statueten, priuilegien ende
vergunning met reglementen
voor die Gilde Broeders van
Den eedelen Hand booghe lamp
onder die auspicie van den
Heyligen martelaer Sebastianus
voor het doop nieuwerkerken
Vergunt Den 30 april 1657.
Ende voorgehouden Den 27.
der maend november 1791.
Doorden notaris Henricus Oris
tot Ruymer in het by weesen van
die Gilde Broeders tot nieuwerkerken
op die Camer aldaer
H: Oris nots publyck
en krets van ruymer ten
Desen verlicht 1791

Wijer 1886

- Oprichting goedgekeurd op gemeenteraad 1 juni 1886.
- In 1909 maakte kleermaker Théofiel Lambrechts een ruitvormige vlag waarop o.a. het jaartal 1886.
- Deze vlag wordt bewaard in de kerk.
- Café “het Moleke” aan de Verlaerstraat was het verenigingslokaal, met schietstand.
- Schuttersketting:

Deze bestaat nog en wordt ergens bewaard in privébezit.

Wijer 1886

In 1909 maakte Théofiel Lambrechts een ruitvormige vlag met jaartal 1886.

Wijer 1886

Café 't Moleke aan de Verlaerstraat